

reménykedni. A tiszta humánus hangján szól, az igazi, tiszta értékeket félti, védi verseiben. Ezért nem akarja földelni a reményt. Ezáltal válik ez, a gondolatiságában is összetett portrévers létértelmező szempontúvá, melynek középpontjában a tisztaságot, a rendet, a törvényt vigyázó József Attila és általa a mindig adott érvényű költősors áll.

HEGEDÚS KATALIN

Jankó János Általános Iskola és Gimnázium
Tótkomlós

Angolóra a könyvtárban

1. Warming-up activities – bemelegítő gyakorlatok
What is a library? Make a definition.
Let's make a spider chart.
(groups)
A library is a place where you can ...
...
2. How can you get to the library?
When and how can you get /borrow a book?
What other things are there in a library?/besides books?/
3. Let's say this is a TOWN.
We are at the railway station. We are in the waiting-room now.
Have a look at the street map. Take the street plates, find the streets, and put the street plates on. Then come back.
If a plate is missing, then make one.
In which street would you like to live? Why? (pairs)
4. We are going to travel to Italy.
Go and find a newspaper for the journey.
Go and find a good book.
Go and find an English lesson on the computer-you may need this language in Italy too.
5. Speak about your chosen book/newspaper. /individual/
6. Let's listen to the computer lesson.
What's happening?
Act it out. (The teacher gives examples.)
7. You can get some information about Italy in Olive Fairhall's Search and Write
Collect some information and tell us. /pairs/
Find some interesting information in the other English books. /individual/
8. You can take a crime story with you, and read on the train.
Have a look at the book.
Peter Viney: Strawberry and the Sensations
Look at the pictures very attentively. /pairs/
Can you eat Strawberry?
What is „the Sensations”?
Let's read the text on page 12.

The text:

„They were all watching the people in the hall.
The group played the first three songs very well.
Cindy was beginning to feel better.
She was enjoying the show.
But she couldn't forget the piece of paper.
Cindy moved away from them.
Maybe there was a crazy person out there.
The piece of paper was about her, not Bobbi and Denise.
It was dangerous for them when Cindy was standing next to them.

Pairs.

1. Why is Cindy's name Strawberry?
2. Find the dangerous piece of paper in the book.
/unsigned letter, poison pen letter/
3. Have a look at the pictures and try to finish the story.
4. What is the end of the story? Does it have a sad or a happy ending?
5. Is Denise a boy or a girl?

Skimming: when looking for information about Italy-reading the text quickly just to understand the main ideas

Scanning: when they have a specific point in mind and look for it quickly in a text-finding the unsigned letter

Reading for detail: can be done at home-careful, thorough reading

9. Two or three students make a bookstall at the railway station

Take a book home to your brother or sister.

10. You can also chose a nice cassette.

11. Do you enjoy reading? Why?

12. Thanking the children for co-operation

Numbers 1, 2, 3, 4 are stirring activities.

(They need physical occupation)

Numbers 5, 6, 7, 8 are settling activities /settlers/

(They need mental engagement.)

Number 9 is a stirring task again.

Numbers 10, 11, 12 are for letting steam off and for getting calm again.

ANTOHER TOWN WINDOWS!

STUDENTS' BOOKS RECORDS COMPUTER

NEWSAGENT'S POETS LEXICONS

CHILDREN'S BOOKS
CATALOGUE

NEWSAGENT'S POETS LEXICONS

HOMELAND POETS ENGLISH BOOKS
STREET

GROWN-UP READERS CHILDREN'S BOOKS SOCIOLOGY TALES

FICTION

WAITING-
ROOM

ANTOHER TOWN

A tanítási órára a Békés megye Képviselő-testülete Pedagógiai Intézetének könyvtárhasználatra vonatkozó továbbképzése keretében került sor.

Előkészítő tevékenység:

- Tervrajzkészítés arról a könyvtárról, ahol a foglalkozást levezetjük (10 Számú Általános Iskola, Békéscsaba).
- Megbeszélés az angoltanárral, aki a csoportját a foglalkozás idejére biztosítja.
- Számítógépes nyelvlecke kiválasztása az iskola könyvtárosának segítségével (Téma: Utazás Itáliába).

A tanórán használható könyvek, szövegek kiválasztása:

Olive Fairhall: Search and Write
(szövegek Olaszországról)

Peter Viney: Strawberry and the Sensations
(Oxford Bookworms)

- A számítástechnika tanára segít elkészíteni a könyvtár különböző területeire kiteendő angol utcaneveket: Students' Books, Records, Poets' Street – a könyvtár szerkezetének megfelelően.

Az óra megtervezése, rövid angol nyelvű emlékeztető vázlat megírása

A foglalkozás menete:

A tevékenység céljainak megfogalmazása: Megértetni a tanulókkal és a felnőtt résztvevőkkel egyaránt, hogy bármely tantárgy (jelen esetben az angol nyelv) tanítása területén nélkülözhetetlen a könyvtárhasználat. A könyvtár segédeszközeinek igénybevétele fejleszti a képzelő-erőt, és ily módon gazdagítja a személyiséget.

Az iskola könyvtárosa, Rakonczás Szilvia segített a számítógépes lecke feldolgozásának szakaszában.

A tanulók a terv szerint haladva felsorolták azokat a lehetőségeket, amelyek a könyvtárban fellelhetők, kommunikatív értékű információt szolgáltatnak angol nyelven, írásban és szóban is.

Majd a könyvtárat várossá nyilvánítottuk, és a tanulók elhelyezték az előre elkészített táblákat, melyek utcanévként a könyvtár szekcióit nevezték meg.

Hosszú utazást terveztünk, ehhez könyvet választottak, hogy utazás közben olvashassanak, majd a választott művet röviden ismertették. Általában természettudományos könyvre esett a választás.

Két tanuló megkereste a számítógépes leckén választott szövegrészt, meghallgattuk, szerepjátékkal értelmeztük.

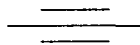
Majd szövegválasztásra, szövegfeldolgozásra került sor.

A tanár által kiválasztott szövegrész (az angol nyelvű vázlatához mellékelve) alkalmas volt arra, hogy az egész könyv tartalmára következtessünk. A könyv illusztrációi, a névtelen levél képe már elegendő anyagot szolgáltatnak ahhoz, hogy az eseményeket olvasás nélkül is kitalálhassuk. A 13-14 éves korban lévő gyermekek fantáziája olyan élénk, hogy bármely eseményrészletet egészszé tudnak formálni. A névtelen levélben megfogalmazott fenyegetést azonnal megértették (surfival reading), és a maguk módján fejezték be a történetet. Szerintük a fenyegetés valósággá vált. Mindezt angolul fogalmazták meg. Majd megkerestük az igazi befejezést. (scanning).

Lazító gyakorlatként könyvet árusító „bódét” teremtettünk a könyvtárban fellelhető gyermekkönyvekből. Itt az otthon maradt testvér számára választottak könyvet a tanulók rövid indoklás kíséretében.

A sok különböző tevékenység között tehát a kohéziót az elképzelt utazás kerete biztosította.

A választott könyv nagyon alkalmasnak bizonyult arra, hogy a tanulók élénk képzelőerejét megmozgassa, s eddig tanult, szerzett nyelvi ismereteikről bebizonyítsa, hogy váratlan helyzetekben, idegen tanárral is jól alkalmazhatók.

KECSKÉS ISTVÁN
Általános Iskola
Nyírbogát

Az értelem szerepe az igekötős igék helyesírásában

A Nemzeti Alaptanterv igen tág teret biztosít a szaktanároknak arra, hogy keressék azokat a módszereket, amelyeknek segítségével a legeredményesebben oldhatják meg a nyelvi nevelési feladatokat. Világossá kell tenni a tanárok számára, hogy a nyelvtani meghatározások és a helyesírási szabályok megtanítása nem cél, hanem eszköz a tanulók logikus gondolkodásának, szóbeli és írásbeli kifejezőképességének, valamint helyesírási készségének fejlesztésére.

Mindenekelőtt a meghatározások és a szabályok tételéből indulok ki, amely minden szaktanárnak elsősorban megragadja a figyelmét, és véglegesen szakítani azzal az itt-ott még fellelhető módszerrel, amely a szabályok és meghatározások elsődlegességéből indul ki, nem pedig a sok-sok gyakorlás útján jut el egy általános szabályhoz, amely egyben a tanulók logikus gondolkodásának kimunkálásához vezet. Nem a teljességre törekvés a cél, hanem a tanulókkal elsajátíttatni, megismertetni azokat a legalapvetőbb helyesírási tudnivalókat, amelyek elengedhetetlenül szükségesek az élet minden területén, hiszen a nyelv szoros kapcsolatban van az étellel, a gyakorlattal, a gondolkodással.

A nyelvet mint élő jelenséget vizsgáljuk, s mindenkor az élőbeszédből indulunk ki egy-egy nyelvi tény vizsgálatánál. Az élőbeszédben gyakran találkozunk olyan mondatokkal, amelyek lépten nyomon okot adnak a helyesírási hiba elkövetésére, a helytelen értelmezésre. Ez akkor jelentkezik leginkább, amikor az ember tudatában egy tárgyról, jelenségről egységes gondolatot írásban közlünk. Az egyszerűnek hitt mondat szerkesztésünk bonyolult helyesírási probléma megoldása elé állít bennünket.

Mivel feladatunk a magyar nyelv szépségének, tisztaságának megőrzése, továbbfejlesztése, a helyes beszéd és a helyesírás állandó tudatosítása oktató–nevelő munkánk keretén belül és az élet minden területén, úgy oldjuk meg ezeket a bonyolult problémákat, hogy ezáltal is előbbre lépünk az értelem alapján álló helyesírási készség fejlesztésében.

Nem az a célom, hogy csupán elvi fejtegetésbe bocsátkozzam, hanem a gyakorlatban előforduló káros hatásokra hívjam fel tanártársaim figyelmét a teljesség igénye nélkül, és ezt csak egyetlen, a gyakorlatból ellesett példán kívánom érzékeltetni. Nem a legkönnyebb példát ragadtam ki, de a célom az, hogy rávilágítsak az értelem és a logika szerepére a meghatározások és a szabályok elsődlegességével szemben.

Vegyük a példát: *Délután a varjú elkezdett károgni*. Mindjárt felvetődik a kérdés, hogy az el-igekötő a *károgni* főnévi igenévhez vagy a *kezdett* létigéhez tartozik-e.

A válasz egyértelmű akkor, ha a logikai szőrendet, a nyomaték szerepét vizsgáljuk, valamint értelmileg elemezzük a mondatot. Itt ugyanis az el-igekötő nem a károgni igenévhez kapcsolódik értelmileg – mint pl. El kell olvasni. El fogom adni. El akarom játszani. stb. kifejezéseknél, ahol az el-igekötő valóban az igenévhez tartozik – nem a kezdett ígéhez.